

14. Међународни симпозијум технологије хране за животиње
"Технологија хране за животиње, квалитет и безбедност"
2 Workshop

"Технологија екструдирања у обради хране за животиње и људе"

**"ОДГОВОРНОСТ ПРОИЗВОЂАЧА ХРАНЕ ЗА ЖИВОТИЊЕ
СРБИЈЕ У ОБЛАСТИ ПРОИЗВОДЊЕ ЖИВОТИЊА - У
ПРЕДВОРЈУ СВЕТСКЕ ТРГОВИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И
ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ"**

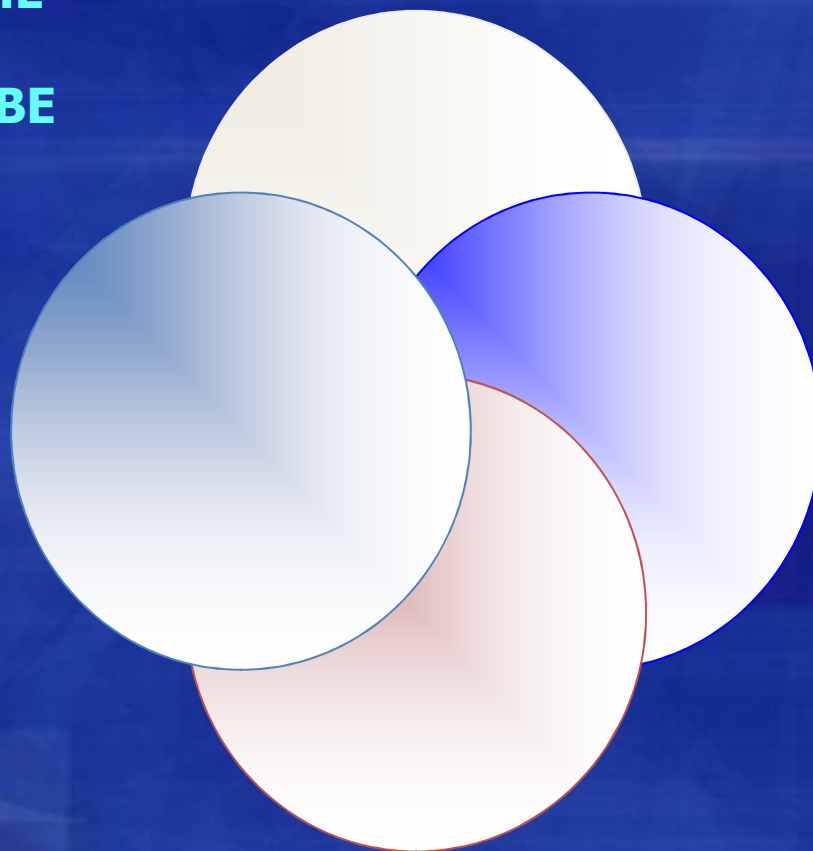
Јасна Стевановић

Нови Сад, 19. - 21. октобра 2010.

**БЕЗБЕДНОСТ ХРАНЕ
МОРА БИТИ
УГРАЂЕНА КРОЗ СВЕ
НАЦИОНАЛНЕ
ПРОПИСЕ!**

ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА И
ЗДРАВЉА ЉУДИ,
ЗАШТИТА ЗДРАВЉА
И ДОБРОБИТ ЖИВОТИЊА,
АЛИ И ЗАШТИТА
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПРАВА
НА РАЗЛИЧИТУ
ПО КВАЛИТЕТУ
АЛИ БЕЗБЕДНУ ИСХРАНУ



ИНФОРМАЦИЈЕ О ХРАНИ И
ХРАНИ ЗА ЖИВОТИЊЕ
МОРАЈУ БИТИ
ЈАСНЕ И ПРЕЦИЗНЕ

ОПРЕЗНО!
Испуњавање
услова за
несметану
трговину
је за сваког
произвођача
најважније

СЛОБОДАН ПРОТОК
РОБА И УСЛУГА,
ОТКЛАЊАЊЕ ТЕХНИЧКИХ ПРЕПРЕКА

При разматрању међународних прописа, стандарда и процедура за несметано функционисање пољопривредног тржишта, посебну пажњу заслужују они прописи, које су усвојиле:

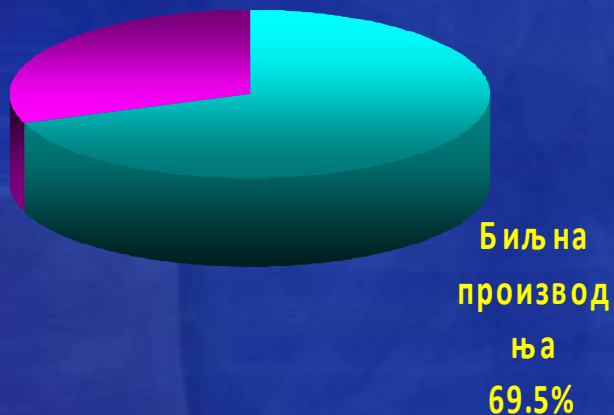
- Европска унија (*European Union-EU*),
- Међународна организација за храну и исхрану (*Food and Agricultural Organization of the United Nations – FAO*),
- Међународни биро за епизоотије (*Office International des Epizooties – OIE*),
- Комисија кодекса исхране (*Codex Alimentarius Commission – CAC*),
- Светска трговинска организација (*World Trade Organization – WTO*),
- Светска здравствена организација (*World Health Organization – WHO*),
- Међународна организација за стандардизацију (*International Organization for Standardization – ISO*)

Кључни елементи у развоју међународних прописа, стандарда и процедура заснивају се на принципима:

- Система добре произвођачке праксе (*Good Manufacturing Practice – GMP*)
- Система добре лабораторијске праксе (*Good Laboratory Practice – GLP*)
- Система добре хигијенске праксе (*Good Hygiene Practice- GHP*)
- Система анализе опасности и критичних контролних тачака (*Hazard Analysis and Critical Control Point – HACCP system*)
- Система управљања квалитетом (*Quality Management System- QMS*)

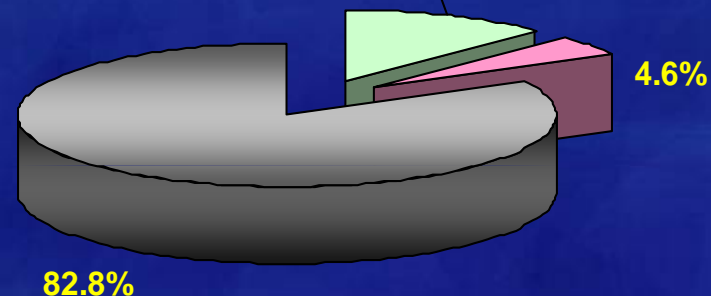
СТРУКТУРА ПОЉОПРИВРЕДЕ СРБИЈЕ 2009.

Сточарско
30.5%



Узгој животиња заузима 30,5% укупне пољопривредне производње, што је мање за 10,5% у односу на предходну годину

12.6%

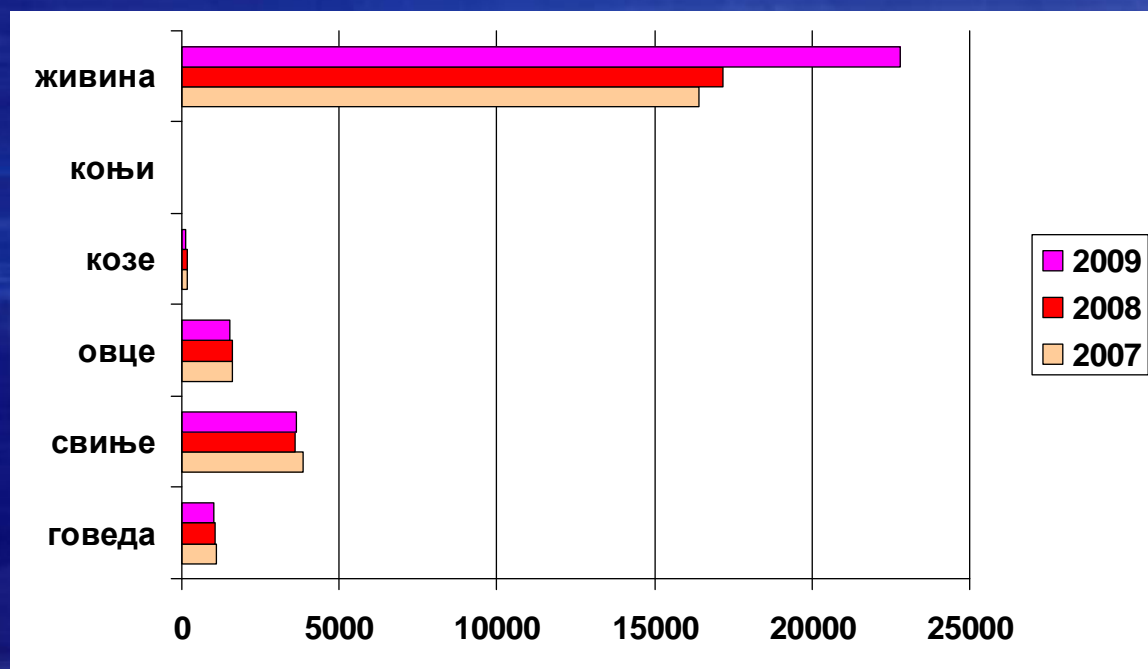


- Пољопривредна производња
- Прехрамбена индустрија
- Остало

Агроиндустрија представља значајну привредну област у Србији, која у стварању бруто друштвеног производа земље (БДП) учествује са око 17,2%

Сточарство Србије

у хиљадама



извор података: Републички завод за статистику

➤ У последњој деценији се бележи пад броја грла од 2% - 3% на годишњем нивоу

➤ Привредни развој Србије, али и спољнотрговинско пословање, зависе од мера предвиђених за унапређење сточарства

➤ Производи сточарства имају веома мали удео у укупном извозу Србије

➤ Србија се, на скоро паралелним путевима интеграционих процеса, суочава са преклапањем времена и предмета преговора (ЕУ, СТО..), што је веома компликовано и додатно захтевно!

Сточарство Србије у новом правном оквиру

- Закон о добробити животиња ("Службени гласник РС", бр. 41/09)
- Закон о сточарству ("Службени гласник РС", бр. 41/09)
- Закон о изменама и допунама Закона о ветеринарству ("Службени гласник РС", бр. 91/05 и 30/10)
- Закон о безбедности хране ("Службени гласник РС", бр. 41/09)
- Закон о лековима и медицинским средствима ("Службени гласник РС", бр. 84/04 и 30/10)

Сточарство Србије у новом правном оквиру- у примеру

Прилагођавањем свести ветеринара и сточара у правцу поштовања, бриге и одговорности према животињама, постиже се већа економичност и већи профит.....
у складу са новим прописима

Неопходно је да област епизоотиолошких испитивања и праћења болести животиња, заузме посебно место у развоју сточарства са јасним економским импликацијама како на домаћу производњу, тако и на трговину са другим земљама



УОЧИМО РАЗЛИКЕ

- ❖ Подсетићемо се, да су се основни одгајивачки циљеви у сточарству, односили на повећање продуктивности стоке, бржу измену и побољшање расног састава стоке, као и на заустављање опадања бројног стања стоке активне популације.

Из Програма развоја унапређења сточарства предвиђено је "контролисано размножавање стоке по врстама стоке и подручјима у Републици«

- ❖ На основу Закона о сточарству предвиђа се

"контролисано размножавање домаћих животиња по врстама и расама у Републици Србији"

«подручјима» или не!?

- ван "трендова" везаних за развој сточарства унутар Европске Уније,
- није у складу са принципима и постављеним условима за трговину живим животињама и приплодним материјалима Светске трговинске организације

Производња хране за животиње у Србији

у тонама

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Предсмеше	8 601	8 837	9 231	9 900	14 385	13 328
Храна за свиње	186 473	200 905	239 525	235 348	287 427	275 705
Храна за говеда	108 876	105 332	131 794	139 723	157 439	130 818
Храна за живину	178 296	205 689	222 849	197 962	345 473	328 321
Храна за друге животиње	9 281	9 323	14 508	14 499	17 609	16 753
Остала храна за животиње	2 234	2 150	2 491	1 365	1 118	536
Укупно	493 761	532 236	620 398	598 797	823 451	765 461

укупна производња хране за животиње у 2009. у односу на 2008.
на основу индекса производње (РЗС) мања је за 5,4%

Област хране за животиње у новом правном оквиру

прописи из области хране за животиње...

- Правилник о условима за оцену поступака самоконтроле у пословању храном за животиње ("Сл. гласник РС", бр. 94/09)
 - Правилник о садржини и начину вођења централног Регистра објеката ("Сл.гласник РС", бр. 20/2010)
 - Правилник о условима за декларисање, означавање и рекламирање хране за животиње ("Сл.гласник РС", бр. 4/2010)
 - Правилник о квалитету хране за животиње ("Сл.гласник РС", бр. 4/2010)
- Правилник о утврђивању програма систематског праћења резидуа фармаколошких, хормонских и других штетних материја код животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла и хране за животиње



- Правилник о условима за објекте у којима се производи хране за животиње, као и о облику и садржини евиденције која се води у објектима за производњу и промет хране за животиње

Процедуре у остваривању слободног промета живих животиња и хране пореклом од животиња

услови...

- Споразум о стабилизацији и придруживању Србије Европској унији
- Процедуре у процесу приступања Србије Светској трговинској организацији



****правила у процесу успостављања јединственог пољопривредног тржишта****

законодавни оквир

задовољен статус здравственог стања животиња –

бити на листи земаља слободних од заразних болести



циљ је:

****несметано функционисање унутрашњег тржишта, а онда и међународног**

****у потпуности стећи поверење у процес издавања сертификата у месту производње и испоруке живих животиња и производа пореклом од животиња, а као препорука или основа служи Упутство Савета ЕЗ 96/93 од 17. децембра 1996., на основу кога и у надлежности ветеринарске службе, се спроводе процедуре усклађене са законодавством из области ветерине**

*****хармонизовати у потпуности хигијенски пакет за храну за животиње - Уредба ЕЗ 183/2005 – на основу које се процењује да развој сточарства зависи од квалитетне и безбедне исхране, односно хране за животиње**

Разврставање додатака
анализа ризика употребљених додатака
у храни за животиње

утицај хране за животиње
на исправност и квалитет хране
пореклом од животиња

Успостави мултилатерални оквир
правила и обавезних
мера за управљање развојем
(Споразум о примени
ветеринарских и фитосанитарних мера)
➤ смањују се негативни
утицаји на трговину

Раније се сматрало
да је код хране за животиње
најважнији њен квалитет,
али последњих година,
безбедност
и хигијена
хране за животиње,
добијају приоритет

Јачање институција и система осигурања
безбедности хране за животиње
(увођењем мера самоконтроле
произвођача-процесним контролама,
процени ризика...)
има за циљ смањивање изложености
животиња штетним материјама,
пореклом из хране за животиње,
што у исто време,
либерализацијом тржишта,
има и међународну важност



Одговорност и недоумице произвођача хране за животиње

- на основу члана 31. Закона о безбедности хране субјекти у пословању храном и храном за животиње су у обавези да обезбеде и докажу испуњеност услова прописаних, овим законом и његовим подзаконским актима
- организована индустријска производња “трпи” додатна оптерећења (финансијска, неравноправан однос индустријске са производњом за сопствене потребе, непостојање праве категоризације објеката за производњу хране за животиње...)
- пораст броја индивидуалних произвођача, које доводи до повећања процента уситњености и сивог тржишта
- непостојање или непрецизност законодавних решења, који домаћим произвођачима треба да омогуће равноправне услове привређивања, како на домаћем тако и на инотржишту
- ...



“Средњи робни произвођачи (углавном сами припремају храну и баве се ратарством и сточарством), иако технологијом и величином фарме заостају за великим компанијама, а укупним бројем за малим произвођачима, најзначајнији су из угла аграрне политике, јер се код њих обавља највећа производња у свим областима производње меса говеђег, свињског, живинског и јагњећег”-

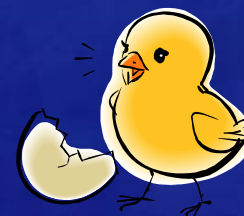


из Нацрта Националног програма пољопривреде Србије 2010-2013

Место и за произвођаче хране за животиње!

ВЕРУЈЕМО

- ✓ ДА ЋЕ СЕ ОСИГУРАТИ ПРАВНА ЗАШТИТА И УСЛОВИ ЗА ЊЕНО СПРОВОЂЕЊЕ, НА ТАКАВ НАЧИН ДА СЕ НЕ ФАВОРИЗУЈЕ НИ ЈЕДНА ГРУПА УНУТАР ТРЖИШНОГ ЛАНЦА
- ✓ ДА ЋЕ СЕ УВОЂЕЊЕМ ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ СМАЊИТИ И ЕЛИМИНИСАТИ "СИВО" ТРЖИШТЕ, КОЈЕ У ОСНОВИ СТВАРА НЕЈЕДНАКЕ УСЛОВЕ ПОСЛОВАЊА



ПРОИЗВОЂАЧИ ХРАНЕ ЗА ЖИВОТИЊЕ У СРБИЈИ, би требали

- ✓ усмерити своје активности ка усвајању међународних стандарда и увођењу система за добијање стандардизованог квалитета производа-хране за животиње
- ✓ бити оријентисани на захтеве тржишта и могућности благовременог добијања информација дуж тржишног ланца
- ✓ пружити подршку реалним могућностима сточарства Србије, кроз средњи или дужи рок
- ✓ надокнадити постојећи застој у развоју сточарске производње
- ✓ утицати на динамичнији раст пољопривреде Србије и пораст укупног извоза

Хвала на пажњи



ERROR: undefined
OFFENDING COMMAND: Jasná

STACK:

```
(4)  
/Title  
( )  
/Subject  
(D:20101203140650+01'00')  
/ModDate  
( )  
/Keywords  
(PDFCreator Version 0.9.5)  
/Creator  
(D:20101203140650+01'00')  
/CreationDate  
(dusica.ivanov)  
/Author  
-mark-
```